

**Karolinska
Institutet**

Tobaksavvänjning på recept (ToR)

Skriftlig ordination av behandling för tobaksavvänjning

LUFT-konferensen, Eskilstuna 14 september 2017

Anne Leppänen

Doktorand, projektkoordinator

Institutionen för lärande, informatik, management och etik

anne.leppanen@ki.se

Bakgrund

- Socioekonomiskt utsatta en riskgrupp
 - Högre förekomst av tobaksbruk
 - Svårare att nå med hälsofrämjande insatser
- Primärvården
 - Plattform för att nå ut till fler
 - Uppdrag att arbeta med tobaksavvänjning
 - Tobaksavvänjningen organiserad olika
 - Relativt låg behandlingsintensitet
- Skriftlig ordination av livsstilsinsatser
 - Används redan för fysisk aktivitet
 - Möjligt även för tobaksavvänjning?

Syfte

Att undersöka om Tobaksavvänjning på recept (ToR) kan användas för att stödja patienter som besöker primärvården i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholms län att sluta använda tobak

Undersökningsområden

- Upplevd genomförbarhet
- Upplevd optimal utformning
- Effektivitet jämfört med befintliga arbetssätt
- Upplevda hinder och möjligheter med en eventuell implementering

Förstudie

- Syfte
 - Undersöka upplevd genomförbarhet och optimal utformning av ToR
- Studiedeltagare
 - Vårdpersonal
 - Tobaksbrukare
 - Experter inom andra livsstilsinsatser på recept
- Metoder
 - Semistrukturerade intervjuer
 - Kvalitativ innehållsanalys

Resultat från förstudien

- Tobaksbruk och relaterade erfarenheter (tobaksbrukare)
 - Ovetande om tillgängliga behandlingsalternativ
 - Vill ha stöd i sin avvänjning
- Efterfrågat innehåll
 - Sammanfattning av tillgängliga behandlingsalternativ
 - Stöd för planering och egenvård
- Upplevda fördelar och utmaningar
 - Personcentrerad och strukturerad metod
 - Ökad motivation, stöd från hälso- och sjukvården (tobaksbrukare)
 - Praktiskt verktyg för planering och dokumentation (vårdpersonal)
 - Implementering en utmaning

Utformning av ToR

- Ordinationsblankett baserad på resultaten från förstudien och Socialstyrelsens riktlinjer för sjukdomsförebyggande metoder
 - Liknar receptblanketter för läkemedel och fysisk aktivitet
 - Alternativ för rådgivning, nikotinläkemedel, receptbelagda läkemedel, övriga åtgärder/upplysningar, uppföljning och egenvård
- Diskussionsunderlag/skriftlig överenskommelse som bygger på samma komponenter som Fysisk aktivitet på recept
 - Patientcentrerat rådgivande samtal
 - Individanpassad skriftlig ordination (av behandling för tobaksavvänjning)
 - Uppföljning
- Förskrivs av legitimerad sjukvårdspersonal

Interventionsstudie

- Syfte
 - Utvärdera effektiviteten av ToR jämfört med befintliga arbetssätt
- Studiedeltagare
 - Vuxna tobaksbrukare från 14 vårdcentraler i socioekonomiskt utsatta områden i Stockholms län
- Utfallsmått
 - Tobakskonsumtion, hälsorelaterad livskvalitet
- Metoder
 - Patientenkäter, genomgång av patientjournaler, register
 - Statistisk analys

Erfarenheter från projektet

- Stort intresse för ToR
 - Forskningsfinansiärer
 - Beslutsfattare
 - Vårdgivare

- Personalomsättning i primärvården en utmaning
 - Påverkar möjligheter att
 - prioritera preventionsarbete
 - bedriva forskning

Nästa steg

- Fortsatt rekrytering och uppföljning av patienter samt analys av resultat i interventionsstudien
 - Kompletterande intervjustudie
 - Upplevda hinder och möjligheter med en eventuell implementering av ToR
- Studiedeltagare
- Vårdpersonal med personlig erfarenhet av ToR
- Metoder
- Semistrukturerade intervjuer
 - Kvalitativ innehållsanalys